

Materiál na rokovanie orgánu:
Mestské zastupiteľstvo hlavného mesta SR Bratislavy (2022 - 2026)
ktoré sa koná dňa: 11.12.2025

Informácia o získaní ocenenia v rámci Misie EÚ pre klimaticky neutrálne a inteligentné mestá

Predkladateľ:

Tak ako je uvedené v Sumárnom krycom liste

Zodpovedný:

Mgr. Ján Mazúr, PhD.,
vedúci útvaru mestských stratégií a analýz

Spracovateľ:

Mgr. Soňa Andrášová,
vedúca oddelenia Klimatickej kancelárie

Materiál obsahuje:

1. Návrh uznesenia
2. Dôvodovú správu
3. Časť 1: Ocenenie EU Mission Label pre Bratislavu
4. Časť 2: Pokrok pri plnení Klimatického plánu

NÁVRH UZNESENIA

Mestské zastupiteľstvo hlavného mesta SR Bratislavy po prerokovaní materiálu

berie na vedomie

informáciu o udelení ocenenia v rámci misie EÚ 100 neutrálnych a inteligentných miest.

Dôvodová správa

Mestské zastupiteľstvo hlavného mesta SR Bratislavy uznesením 483/2024 schválilo Akčný plán pre udržateľnú energetiku a klímu (SECAP/Klimatický plán), prvý komplexný klimatický plán mesta. Klimatický plán ukazuje cestu, akou Bratislava môže dosiahnuť 55-percentné zníženie emisií skleníkových plynov do roku 2030 v porovnaní s rokom 2005. Táto ambícia je v súlade s klimatickými cieľmi Európskej únie, s národnými záväzkami Slovenskej republiky a so záväzkami Bratislavy v rámci Dohovoru primátorov a starostov, ku ktorému mesto pristúpilo v roku 2012. Na účel plnenia plánu mesto vytvorilo Klimatickú kanceláriu v rámci Útvary mestských stratégií a analýz, ktorá zabezpečuje koordináciu implementácie plánu a realizuje pilotné dekarbonizačné projekty.

V nadväznosti na Klimatický plán Bratislava 15. októbra 2025 získala ocenenie (EU Mission Label) v rámci misie EÚ 100 klimaticky neutrálnych a inteligentných miest do roku 2030, do ktorej sa zapojila v roku 2022. Európska komisia nám toto ocenenie udelila na základe pozitívneho posúdenia tzv. mestského klimatického kontraktu (CCC – Climate City Contract), ktorý je analytickým a strategickým rozvinutím Klimatického plánu. Okrem Bratislavy ocenenie v tomto kole získalo 10 ďalších miest, medzi nimi napríklad Mníchov, Amsterdam či Rotterdam. Pripojili sme sa tak k celkovo 103 mestám vrátane jediného ďalšieho slovenského mesta, Košíc, ktoré ocenenie získali už na jar tohto roka.

Cieľom tohto materiálu je informovať Mestské zastupiteľstvo hlavného mesta SR Bratislavy o prínosoch účasti mesta v Misii pre klimaticky neutrálne a inteligentné mestá, vzťahu Klimatického plánu a mestského klimatického kontraktu, a o pokroku v klimatickej agende.

Časť 1: Ocenenie EU Mission Label pre Bratislavu

Dňa 15. októbra 2025 bolo Bratislave udelené ocenenie EU Mission Label v rámci misie EÚ [100 klimaticky neutrálnych a inteligentných miest do roku 2030](#). Európska komisia ho mestu udelila na základe pozitívneho posúdenia tzv. mestského klimatického kontraktu (CCC – Climate City Contract), ktorý je rozvinutím nášho prvého [Klimatického plánu \(SECAP\)](#) schváleného v roku 2024.

Cieľom misie je do roku 2030 podporovať mestá na ceste ku klimatickej neutralite a zabezpečiť, aby fungovali ako inovačné centrá, ktoré zozbierajú cenné skúsenosti pre všetky mestá v Európe.

Čo je mestský klimatický kontrakt (CCC) a ako nadväzuje na Klimatický plán?

Základnou podmienkou účasti mesta v misii bolo vypracovanie mestského klimatického kontraktu, ktorý má obsahovať plný plán prechodu na klimatickú neutralitu. Oproti Klimatickému plánu je mestský klimatický kontrakt podrobnejšou stratégiou transformácie, ktorá obsahuje aj posúdenie legislatívy, bariér a výziev, identifikáciu lokálnych príležitostí a partnerstiev, analýzu finančných potrieb a možností na strane všetkých partnerov, ktorí majú prispieť k naplneniu cieľov v oblasti znižovania emisií a adaptácie mesta na klimatickú zmenu. Úroveň záväzku, prístup k implementácii aj navrhované opatrenia zostávajú rovnaké ako v Klimatickom pláne – CCC ich spracúva podrobnejšie a dopĺňa o dlhodobú víziu.

Záväzky Bratislavy do roku 2030

Bratislava sa do roku 2030 zaviazala:

- znížiť emisie na 2,1 t CO₂e na obyvateľa, čo predstavuje –63 % oproti roku 2005 a cca 57 % zníženie v absolútnych číslach,
- akcelerovať cestu ku klimatickej neutralite,
- spolupracovať s partnermi a občanmi na dosiahnutí tohto cieľa.

Záväzky sa vzťahujú na celé územie mesta a všetky sektory okrem tých, ktoré patria pod systém obchodovania s emisiami ETS. Mesto má priamy vplyv na asi 11 % emisií, na ostatné sektory má nepriamy vplyv a nástroje (komunikácia, motivácia, územné plánovanie, plánovanie v oblasti teplárstva a pod).

Úloha mesta a partnerstiev pri dosahovaní klimatickej neutrality

Bratislava chce ísť príkladom v opatreniach realizovaných na svojom majetku, nastavovať prostredie, ktoré uľahčí dekarbonizáciu pre občanov a firmy, a realizovať pilotné dekarbonizačné projekty v kľúčových oblastiach, ako sú teplárstvo a územné plánovanie.

Mestský klimatický kontrakt zároveň posúva mesto do úlohy koordinátora a katalyzátora lokálneho úsilia v oblasti klímy: podporuje vytváranie partnerstiev s firmami, akademickou sférou, komunitami a štátom, ktoré sú nevyhnutné na dosiahnutie transformačných cieľov. Ambíciou je, aby k mestskému klimatickému kontraktu pristúpili ďalší partneri s konkrétnymi záväzkami, ktorými prispievajú k plneniu stanovených cieľov (pozri aj informácie o klimatickej výzve v časti 2).

V súčasnosti má mesto v oblasti klímy dva kľúčové plánovacie dokumenty – Klimatický plán (SECAP) a mestský klimatický kontrakt (CCC). Náš zámer je v roku 2027 zjednotiť dokumenty do jedného vrátane prístupov k monitorovaniu a evaluácii tak, aby mesto pracovalo s jedným konsolidovaným strategickým rámcom. Medzitým bude v roku 2026 mestskému zastupiteľstvu v zmysle uznesenia 483/2024 predložená priebežná správa o plnení SECAP,

ktorá sa zameria na stav realizácie opatrení a riadenie implementácie; aktualizovaná inventúra emisií bude súčasťou komplexného procesu zosúladenia dokumentov v roku 2027. Zároveň platí, že plánovanie v oblasti klímy je prirodzene iteratívne, opatrenia sa priebežne prehodnocujú podľa nových dát, legislatívnych zmien, technologického pokroku a dostupných zdrojov.

Prínosy účasti v misii EÚ a získania EU Mission Label

Získanie tohto ocenenia prináša mestu nové príležitosti, ako sú napríklad:

- finančná a technická podpora pri realizácii klimatických projektov,
- podpora a advokácia pri odstraňovaní legislatívnych a procesných prekážok,
- pomoc s prípravou investičných projektov a poradenstvo Európskej investičnej banky (EIB),
- výmena skúseností s ostatnými ocenenými mestami na bilaterálnej báze alebo prostredníctvom platformy tzv. NetZeroCities Mission Platform.

Časť 2: Pokrok pri plnení Klimatického plánu

V tejto časti prinášame stručnú informáciu o vybraných projektoch Klimatickej kancelárie určených na napĺňanie opatrení Klimatického plánu.

1. Projekt Building Power

V roku 2024 sme na základe účasti v misii získali financovanie na projekt BUILDING POWER, ktorý sa venuje znižovaniu spotrieb na mestských a komerčných budovách v Bratislave prostredníctvom dvoch pilotných aktivít: Klimatická výzva primátora Bratislava a zavedenie energetického manažmentu na mestských budovách.

Klimatická výzva primátora Bratislavy

Klimatická výzva primátora Bratislava je program dobrovoľnej spolupráce medzi mestom a firmami. V roku 2025 sa do pilotného ročníka zapojilo 10 spoločností, ktoré spolu zastrešujú 12 veľkých administratívnych a komerčných budov s celkovou podlahovou plochou približne 243 000 m² a ročnou spotrebou energie vyše 34 GWh. V rámci vypracovaných akčných plánov sú naplánované úspory energie na úrovni približne 3 GWh ročne (čo je spotreba cca 1 000 domácností) a rozvoj obnoviteľných zdrojov v odhadovanej kapacite 3 100 kW (čo je 15 % cieľa SECAP pre tento sektor). Klimatická kancelária zabezpečuje priebežnú podporu spoločností, školenia na výmenu skúseností medzi firmami a komunikáciu výsledkov. Aktuálne pripravujeme nový ročník, očakávame, že všetky zapojené spoločnosti budú ďalej pokračovať a pridá sa cca 5 ďalších. Viac na: klimatickavyzva.bratislava.sk.

Zavedenie energetického manažmentu v budovách mesta

V súlade so SECAP vznikol na magistráte špecializovaný tím energetického manažmentu, ktorý je organizačne prepojený s Klimatickou kanceláriou a postupne zavádza systémový prístup k správe energií. Tím nasadil pilotné nasadenie smart merania na 10 objektoch s najväčšími spotrebami energií, v spolupráci so sekciou digitalizácie vytvára automatizovaný systém zberu dát o spotrebách energií z faktúr a pripravil a realizoval pilotné investície s krátkou dobou návratnosti (optimalizácia vykurovania, osvetlenia a pod.).

2. Príprava novej Koncepcie rozvoja v oblasti tepelnej energetiky

Ďalším kľúčovým projektom Klimatickej kancelárie na roky 2025 a 2026 je príprava novej Koncepcie rozvoja hlavného mesta SR Bratislavy v oblasti tepelnej energetiky. Ide o zákonnú povinnosť mesta podľa zákona č. 657/2004 Z. z. o tepelnej energetike a významný strategický dokument s dopadom na územné plánovanie.

Cieľom novej koncepcie je určiť dlhodobý smer rozvoja teplárstva v Bratislave s dôrazom na zvyšovanie efektívnosti využitia zdrojov, posilnenie spoľahlivosti a bezpečnosti dodávok tepla, a zosúladienie rozvoja sektora s cieľmi znižovania emisií skleníkových plynov a európskou legislatívou (najmä smernica o energetickej efektívnosti).

Mesto v projekte prvýkrát systematicky preberá úlohu koordinátora rozvoja tepelnej energetiky na svojom území, čo je dôležitým predpokladom pre ďalšiu dekarbonizáciu sektora v súlade s cieľmi Klimatického plánu. Projekt realizujeme v úzkej spolupráci s poradenskými spoločnosťami KPMG a ORGREZ. Aktuálne prebieha zber a analýza vstupných dát z verejných a dostupných zdrojov a cielené zapojenie kľúčových aktérov (mestských častí a teplárenských spoločností).

3. Bratislavský štandard pre zelené budovy

Ďalším kľúčovým projektom, ktorý nadväzuje aj na účasť Bratislavy v misii EÚ pre klimaticky neutrálne a inteligentné mestá, je príprava Bratislavského štandardu pre zelené budovy. Ide o dobrovoľný nástroj, ktorý má zvyšovať energetickú efektívnosť a klimatickú odolnosť nových budov v Bratislave a zosúladiť miestnu stavebnú prax s požiadavkami EÚ, najmä so smernicou o energetickej hospodárnosti budov (EPBD) a smernicou o energetickej efektívnosti (EED). Štandard sa zameria na štyri hlavné oblasti – skutočnú spotrebu energií, dekarbonizovanú prevádzku budovy, výrobu obnoviteľnej energie na mieste a zabezpečenie letného komfortu a klimatickej odolnosti prostredníctvom vhodného tienenia, vetrania a zelenomodrej infraštruktúry. Pre súkromných developerov bude predstavovať dobrovoľný rámec spolupráce s mestom, zatiaľ čo pre mesto a mestské organizácie sa predpokladá jeho záväzné uplatňovanie pri nových investíciách.

Štandard vzniká ako spoločný projekt mesta a externých odborných partnerov – konzultačných spoločností Grinity a Bloomberg Associates – a jeho koordinátorom je Klimatická kancelária. Na jeho prípravu bude zriadená multidisciplinárna pracovná skupina menovaná primátorom, v ktorej budú zastúpení odborníci z magistrátu, mestských organizácií, súkromných developerov, štátnych inštitúcií, akademickej sféry a profesijných organizácií. V roku 2026 prebehne séria pracovných stretnutí a individuálnych konzultácií, po ktorých sa počíta s interným a externým pripomienkovaním a zverejnením štandardu do konca roka 2026.